

МЕДИЧНА КАДЕМІЯ

№ 17 (466)

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ
8 вересня 2018 року

МАТРИКУЛЯЦІЯ

У НОМЕРІ

1050 ЮНАКІВ І ДІВЧАТ ВЛИЛИСЯ У СТУДЕНТСЬКУ РОДИНУ ТДМУ

31 серпня відбулося урочисте засідання вченої ради ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського, приурочене матрикуляції студентів 1 курсу медичного, стоматологічного, фармацевтичного факультетів, факультету іноземних студентів, а також навчально-наукового інституту медсестринства. Студентську родину поповнило 1050 першокурсників. Для святкової церемонії посвяти у студенти вчорашні абітурієнти, які вибороли право навчатися в одному з найкращих вищих медичних закладів України, зібралися в ошатному внутрішньому дворі адміністративного корпусу вишу. Всі вони з хвилюванням чекали цього дня й ось він настав – особливий, знаковий, незабутній, що відкриває новий та дуже відповідальний етап в житті кожного, хто вперше переступив поріг альма-матер. Не менш схвилюваними були й присутні на святі батьки першокурсників. Настрій у всіх був піднесено-урочистий. Здавалося, що й сама природа цього погідного сонячного дня радіє разом з людьми.

Урочиста церемонія розпочалася спільною молитвою. Архієпископ Тернопільський і Кременецький Нестор (Писик) благословив першокурсників на успішне навчання та професійне становлення.

– Ви стали студентами одного з найкращих медичних вишів України, обравши благородну та самовіддану професію, яка потребує повної самовіддачі. Бути лікарем – це покликання й жертвна праця заради того, щоб інші були здоровими. Нехай Бог благословить ваше земне життя, що буде сповнене допомоги та піклування про інших, та приведе вас до спасіння й життя вічного! Будьте добрими студентами, щоб з часом стати добрими лікарями! На допомогу лікареві завжди приходять Господь, який скерує його помисли та здібності у правильному руслі. Помолімося разом і попросимо в Господа благословення на ваше навчання, – звернувся до першокурсників владика Нестор.

Ректор ТДМУ, професор Михайло Корда тепло привітав молодь з важливим днем в їхньому житті.

– Ви успішно склали всі необхідні іспити та випробування. Сьогодні приєднуєтесь до когорти студентів Тернопільського державного медичного університету, стаєте члена-

Матрикули студентам, які отримали найвищі бали рейтингу зовнішнього незалежного оцінювання, а також з найкращим результатом склали вступні іспити, вручив ректор ТДМУ, професор Михайло КОРДА

ми великої університетської родини, яка налічує понад 6000 студентів. Цього року до університету вступили 1050 нових студентів. Це один з кращих показників у медичних вишах України. Ви прийшли на навчання, щоб отримати омріяний фах лікаря, стоматолога, провізора, медичної сестри, парамедика, фізичного терапевта. Відразу хочу попередити, що буде нелегко, адже ви вивчатимете медицину – науку, пов'язану зі здоров'ям людини та її життям, а тому прогалин і білих плям у ваших знаннях бути не може. Будь-які помилки можуть коштувати дуже дорого. Їхня ціна – життя людини.

Сьогоднішній день є днем урочистої по-

святи у студенти для 320 майбутніх лікарів, які через 6 років отримають дипломи. Проте впродовж цього часу ви повинні засвоїти багато інформації, здобути величезний багаж знань. Сучасна медична наука постійно розвивається. Вона базується на таких основоположних предметах, як біологія, молекулярна біологія, біохімія, генетика та багато інших. Їх вивчатимете впродовж 6 років. Саме тому студенти-медики в усіх країнах вчать набагато більше, ніж студенти інших спеціальностей. З цієї причини студентів-медиків вважають елітою студентства, а в медичні виші вступають найкращі та найбільш мотивовані.

(Зліва направо): **Сергій НАДАЛ** – міський голова Тернополя, **Василь ШКЛЯР** – відомий український письменник, **Степан БАРНА** – голова облдержадміністрації, **Володимир БОГАЙЧУК** – начальник управління охорони здоров'я ОДА

Цього року ми приймаємо до лав наших студентів 230 майбутніх провізорів. Ви обрали дуже цікаву та потрібну людям професію. Фармація – одна з найдавніших і найфундаментальніших галузей медицини. На фармацевтичному ринку постійно з'являються нові препарати, які ви повинні знати, а також знати багато професійних тонкощів, пов'язаних з їх застосуванням.

Першокурсниками стали майже 100 майбутніх стоматологів. Ваша професія є затребувана на ринку України. Адже немає такої людини, яка б ні разу не зверталася до стоматолога. Сучасна стоматологія дає можливість вилікувати зуб, відновити його за допомогою новітніх стоматологічних технологій. Ви саме ті, хто буде дарувати щастя людям, роблячи їх по-смішку чарівною.

(Продовження на стор. 2)

Стор. 5

ВСТУПНА КАМПАНІЯ-2018: ОСОБЛИВОСТІ, УРОКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Гаряча пора вступної кампанії завершилася й наш університет підсумовує її результати. Усі деталі з'ясували у відповідального секретаря приймальної комісії Тернопільського державного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського, доцента Григорія Загричука.

Стор. 6-8

ПРОФЕСОР ВАСИЛЬ ВАСИЛЮК: «МАТЕРИНСЬКИЙ ЗАПОВІТ – РОБИТИ ЛЮДЯМ ДОБРО ПРОНІС КРИЗЬ УСЕ ЖИТТЯ»

Професорові Василю Миколайовичу Василюку виповнилося 80. Його внесок у медицину вагомий – два навчальних посібники, 200 друкованих робіт, 10 патентів на винаходи, 3 авторських свідоцтва, 6 раціоналізаторських пропозицій. Понад 40 років свого наукового та професійного життя він віддав ТДМУ. Сьогодні Василь Миколайович – в гостях у «Вітальні». Про далеке минуле, студентські роки та перші кроки становлення у професії він розповідає, не ховаючи емоцій, ділячись спогадами та найсокровеннішим.

Стор. 9-10

З ТАЛАНТОМ ОРГАНІЗАТОРА

11 вересня виповнюється 80 років ветеранові ТДМУ, багаторічному асистенту кафедри загальної хірургії, тепер – інспекторові навчального відділу Анатолію Івановичу Паламарчуку. Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує його як одного з талановитих перших випускників, висококваліфікованого клініциста, досвідченого науковця, педагога та вихователя студентської молоді.

1050 ЮНАКІВ І ДІВЧАТ ВЛИЛИСЯ У СТУДЕНТСЬКУ РОДИНУ ТДМУ

(Продовження. Поч. на стор. 1)

Сьогодні студентами стають 220 майбутніх медсестер. Ви обрали без перебільшення найгуманнішу в світі професію. Якщо взяти до уваги результати соціологічних опитувань, то фах медичної сестри входить до «трійки» найпотрібніших і найпрестижніших професій. Взагалі нині змінено погляд на функції та статус медсестри. Це – окрема галузь медицини. Медична сестра не лише доглядає хворих, вона також дбає про профілактику захворювань, допомагає реабілітуватися та надає психосоціальну допомогу пацієнтам. Після завершення навчання для отримання кваліфікаційного рівня «бакалавр» ви зможете продовжити навчання у магіст-

докторів наук, професорів, понад 400 кандидатів наук, доцентів. У них великий клінічний та практичний досвід і вони щодня ділитимуться своїми знаннями й уміннями з вами. Ви розпочнете навчання в чудових аудиторіях і лабораторіях. Бібліотека, фонд якої налічує майже півмільйона книг, очікує вас. Також будете навчатися в новітніх комп'ютерних класах і центрі симуляційного навчання. Навчальні методики, впроваджені в нашому університеті, максимально адаптовані до світового освітнього простору та базуються на сучасних комп'ютерних технологіях. За допомогою сучасних мобільних пристроїв ви легко зможете зайти на електронні ресурси університету, де є

посеместрово навчатися в європейських університетах. Наш диплом ви зможете з легкістю підтвердити в будь-якій країні світу.

Ми докладаємо всіх зусиль, щоб ваш час перебування в університеті був часом інтенсивного навчання, а ваше студентське життя було цікавим і насиченим. У ТДМУ діють наукові гуртки, де можна вдосконалюватися в обраній спеціалізації та спробувати власні сили в науці. А чого варті наші Міжнародні студентські літні школи, які відбуваються в навчально-оздоровчому комплексі «Червона калина»! В них беруть участь кращі студенти нашого та багатьох закордонних університетів. Іноземні викладачі проводять майстер-класи й читають лекції, а програма літніх шкіл насичена цікавими заходами. Матимете можливість брати участь у спортивних секціях, культурно-масових заходах, волонтерській діяльності.

Сьогодні студентами ТДМУ стають громадяни з 19 інших країн, які обрали наш університет для навчання. Загалом у нас на-

пам'ятайте: ви обрали найгуманнішу та найпотрібнішу професію у світі. Є відомий вислів: «Не кожен може бути лікарем». Щоб бути добрим лікарем, треба мати розумну голову, чуйне серце й умілі руки. Рекомендую вам бути

І.Я. Горбачевського звернувся голова Тернопільської обласної державної адміністрації Степан Барна:

«Наша держава максимально зацікавлена в тому, щоб сформувати майбутнє української медицини з креативних, активних та професійних молодих людей. Нині, у час впровадження медичної реформи, можливо, багато майбутніх лікарів ставлять перед собою питання: яка роль молодого випускника медуніверситету в системі охорони здоров'я Тернопільщини та України? Насамперед хочу зазначити, що успішне реформування третинного рівня надання медичних послуг дає можливість створити в Тернопільській області щонайменше чотири госпітальних округи. Це означає, що медичні послуги в районах області надаватимуть такого ж рівня, як у Тернополі на базі університетської лікарні. Водночас реформа передбачає й гідну заробітну платню для фахівців, які надають якісні медичні послуги». За словами очільника краю, вже цього року розпочнеться будівництво 18-ти нових амбулаторій у сільській місцевості Тернопільщини, переоснащення майже 200

ратурі, а відтак за бажанням стати доктором філософії у медсестринстві.

Вітаємо з посвятою у студенти й 50 майбутніх фізичних терапевтів. Нині це також одна з найзатребуваніших професій у світі. Часто зусилля лікарів зводяться нанівець, якщо хворим надалі не займається фізичний терапевт.

У студентську родину ТДМУ влилися 30 майбутніх парамедиків. Цього року ми перші в нашій країні й уперше в історії України розпочинаємо підготовку таких фахівців. Парамедик – це той спеціаліст, який повинен надати екстрену медичну допомогу на догоспітальному етапі. Ви саме ті, хто щодня й по декілька разів на день рятуватиме життя людей, ви надаватимете екстрену медичну допомогу в надзвичайних ситуаціях. Вашим завданням буде стабілізувати життєво важливі функції пацієнта чи потерпілого та негайно доставити його до лікарні.

Шановні першокурсники! Щоб допомагати людям, які страждають від різних захворювань, потрібні глибокі знання. Ви їх отримаєте в нашому університеті. Для цього тут створені всі умови. Університет має потужний професорсько-викладацький склад. Вас навчатимуть понад 100

все необхідне для навчання, – від розкладу занять до матеріалів підготовки до них. Такого потужного навчального електронного ресурсу не має жоден університет у світі.

Щороку наші викладачі стажуються в кращих університетах світу, тому концепція розвитку нашого вишу ввібрала у себе найкраще з досвіду закордонних

університетів. Ви починаєте навчання в доволі цікавий час, коли перед вами відчинені всі двері, коли у світі розвивається академічна мобільність. Під час здобуття фаху медика в ТДМУ матимете можливість стажуватися та

вчається майже 2000 іноземних студентів з 59 країн світу. Раджу познайомитися з ними. Це допоможе їм краще соціалізуватися та адаптуватися до нашої країни, а вам вивчити іноземну мову й розширити свій кругозір.

впертими та наполегливими, а також активними. Не витрачайте часу даремно. Будемо раді вашим успіхам. Впевнений, ними ви будете примножувати славу університету. Хай вам щастить, а Бог дарує вам доб-

діючих амбулаторій, а також придбання 130-ти одиниць транспортних засобів для сімейних лікарів.

Степан Барна також привітав студентів-іноземців, вихідців з 19-ти країн світу. Він наголосив, що

ру долю! – зазначив у своїй промові Михайло Корда.

Михайло Михайлович побажав успіхів іноземним студентам англійською мовою.

З вітальним словом до студентів першого курсу ТДМУ ім.

Тернопілля є, завжди було й буде гостинним краєм для громадян різних національностей. Голова облдержадміністрації побажав студентам успіху в здобутті омріяного фаху та щасливої долі.

(Продовження на стор. 3)

Редактор **Г. ШОТ**
Творчий колектив: **Л. ЛУКАШУК,**
Л. ХМІЛЯР,
М. ВАСИЛЕЧКО
Комп'ютерний набір і верстка:
Р. ГУМЕНЮК

Адреса редакції:
46001,
м. Тернопіль,
майдан Волі, 1,
тел. **52-80-09; 43-49-56**
E-mail hazeta.univer@gmail.com

Засновник:
ДВНЗ «Тернопільський
держмедуніверситет
ім. І.Я. Горбачевського
МОЗ України»
Індекс **23292**

Видавець:
ДВНЗ «Тернопільський
державний медичний
університет
ім. І.Я. Горбачевського
МОЗ України»

За точність
викладених фактів
відповідає автор.
Редакція не завжди
поділяє позицію
авторів публікацій.

Реєстраційне свідоцтво
ТР № 493-93ПР від 24.11.2010,
видане головним
управлінням юстиції у
Тернопільській області

Газета виходить
двічі на місяць
українською мовою.
Обсяг – 3,33 друк. арк.
Наклад – 1000 прим.
Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано,
віддруковано у ДВНЗ
«Тернопільський держмед-
університет ім. І.Я. Горба-
чевського МОЗ України».
46001, м. Тернопіль,
майдан Волі, 1.

1050 ЮНАКІВ І ДІВЧАТ ВЛИЛИСЯ У СТУДЕНТСЬКУ РОДИНУ ТДМУ

(Закінчення. Поч. на стор. 1-2)

Професору ТДМУ Ігорю Дейкалу за значний особистий внесок у розвиток української системи охорони здоров'я нещодавно було присвоєне почесне звання «Заслужений лікар України». Державну нагороду Ігорю Миколайовичу очільник області вручив під час посвяти студентів.

Майбутніх медиків з початком нового навчального року привітав міський голова Тернополя Сергій Надал:

— Нинішній день особливий і для студентів, які за велінням серця обрали почесне покликання служити людям, і для батьків, чії діти, обравши лікарський фах, зробили перший важливий крок до свого дорослого самостійного життя. Ваш вибір правильний, тому що Тернопільський медичний університет нині є одним з кращих вишів України та гордістю міста. Університет бере активну участь у громадському житті Тернополя та його розвитку. ТДМУ має прекрасну матеріально-технічну базу, яка з кожним роком вдосконалюється, добру наукову базу. Лише впродовж останніх шести років запатентовано кілька нових винаходів. Науковцями і викладачами ТДМУ пишеться не лише

висококваліфікованими фахівцями. Тож хочу побажати вам здоров'я, терпіння, впевненості та наполегливості в навчанні.

Гостем свята був український письменник і політичний діяч Василь Шкляр, автор одного з найвідоміших сучасних українських бестселерів «Чорний ворон» та багатьох історичних романів. У вітальному слові він, зокрема, зазначив:

— Студентські літа — це не лише наука. Це час розкошування життя, час кохання, час ваших нових знайомств і зустрічей. Переконаний: ви будете щасливі. Пам'ятайте, що Тернопілля —

обмін студентами. Аркадій Гаврилович відрекомендував гостей університету: канцлера Вищої медичної школи в Білостоку (Польща) Миколая Томулевича, декана цього навчального закладу Агнешку Закжеску, а також професора Андрія Шпакова.

— Ви сьогодні відзначаєте початок нового навчального року. Від імені працівників і студентів Вищої медичної школи вітаю вас з цим святом, — сказав у своєму виступі Миколай Томулевич. І, звертаючись до першокурсників, продовжив:

— Ви обрали чудову професію, яка стоїть на варті здоров'я суспільства. В особі своїх викладачів маєте живі енциклопедії знань і досвіду. Вони завжди раді поділитися з вами тим, що знають і вмють самі. Пам'ятайте про свою місію — служити людям.

Матрикули студентам, які отримали найвищі бали рейтингу зовнішнього незалежного оцінювання, а також з найкращим результатом склали вступні іспити, вручив ректор університету, професор Михайло Корда.

Теплі вітання першокурсникам висловила декан медичного факультету, доцент Галина Крицька.

— Дорогі першокурсники! Сьогодні ви стали студентами навчального закладу, знаного та визнаного не лише в Україні, а й за кордоном. У нашому університеті створені всі умови для отримання вами знань, вмінь, практичних навичок, є можливості працювати в наукових гуртках, брати участь у міжнародних програмах обміну студентами, можливості для цікавого дозвілля. Вчитися буде нелегко, пам'ятайте, що від ваших фахових теоретичних і практичних знань залежатиме найдорожче — життя людини. Бажаю, щоб ваша майбутня професія була для вас не обтяжливим обов'язком, а приємною місією дарувати людям життя та здоров'я, вселяти в них віру й надію. Успішних років навчання, миру у ваших душах, миру у ваших домівках і миру в нашій Україні. В добру путь!

Декан фармацевтичного факультету, доцент Дмитро Коробко також побажав новачкам успіхів і всіляких гараздів.

— На фармацевтичному фа-

культеті викладають велику кількість хімічних дисциплін, деякі розділи цієї багатогранної науки вивчатимуть і студенти інших факультетів. Тому звернуся до вас з таким привітанням. Цього останнього літнього дня ви вступили в дуже цікаву реакцію — реакцію приєднання до дружної, великої студентської сім'ї Тернопільського державного медичного університету. Попереду роки навчання й спільні реакції, які можна назвати реакціями заміщення: заміщення лінії й неба-

жання гризти граніт науки на ґрунтовні, якісні знання, що їх готові надати викладачі нашого факультету. А ще буде реакція обміну — обміну культурними здобутками, спортивними та іншими досягненнями. Хочу побажати, щоб через відповідний період у такому ж повному складі ви вступили в реакцію елімінування або відщеплення, тобто, щоб успішно закінчили наш університет та отримали дипломи. Але ніколи не закінчили навчатися й самовдосконалюватися. Успіхів вам і наснаги!

На важливість копійного навчання наголосила декан стоматологічного факультету, доцент Світлана Бойцанюк.

— Сьогодні надзвичайно хвилюючий та водночас урочистий день. Адже ви, дорогі першокурсники, обрали свою майбутню професію й стали на шлях її здобуття. Ви влилися у велику когорту студентів ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського. Наш університет є одним з найкращих на теренах України. Попереду у вас тривале навчання, здобуття теоретичних знань і практичних навичок,

становлення професійне, особистісне. Студентські роки — надзвичайно важливий етап у житті. Використайте їх максимально. Пам'ятайте, що лише ваша щоденна копійка праця під керівництвом професорсько-викладацького складу, а також за матеріальної, моральної та духовної підтримки ваших батьків дасть результат — ви станете висококваліфікованими спеціалістами. Хочу побажати вам і вашим сім'ям миру, злагоди та нехай збуваються всі ваші найкращі мрії та сподівання!

Свою готовність підтримати іноземних студентів упродовж навчання висловив декан факультету іноземних студентів, професор Петро Сельський.

— Цього незабутнього дня посвяти в студенти бажаю всім Божого благовоління, успіхів і

щоб все у нашому повсякденному житті, навчальному процесі і в роботі було гаразд.

Найкращі побажання першокурсникам висловила директор навчально-наукового інституту медсестринства, доцент Світлана Ястремська.

— Відсьогодні ви змінили свій статус — стали студентами. Тож ласкаво запрошуємо у нашу велику й дружну університетську родину. Ви зробили правильний вибір, обравши ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського, який має багаторічну історію та власні традиції. Нові форми навчання, інноваційні технології, які використовуємо в навчальному процесі, дозволяють підготувати високоосвічених лікарів, провізорів, стоматологів, фізичних терапевтів, медичних сестер, парамедиків. Ви зможете стати першокласними фахівцями, долучитися до наукової та культурної діяльності. Все залежить від вашої наполегливості. Бажаю відмінних успіхів упродовж всього періоду навчання. Нехай вам щастить завжди і у всьому!

Урочисту присягу студента зачитав доцент Григорій Загричук. Слова урочистої обіцянки присвятити своє життя благородній справі — боротьбі за здоров'я людини, берегти та примножувати кращі традиції ТДМУ, бути гідними почесного звання студента-медика першокурсники повторювали хором.

На урочистому зібранні в майстерному виконанні хору ТДМУ прозвучали Державний та духовний гімни України, гімн університету, молитва «Отче наш» і старовинний студентський гімн «Гаудеамус». Хору підспівували всі присутні.

**Лідія ХМІЛЯР,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

Україна, їх знають за кордоном.

Нині Україна, як ніколи, потребує фахових лікарів і нової генерації в медицині. Бажаю вам натхнення та успіхів у втіленні найамбітніших планів. Будьте успішними та наполегливими в отриманні знань, активними учасниками життя нашого міста. Знайте, що в обличчі міської ради ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського має надійного партнера, — запевнив міський голова Тернополя.

Начальник управління охорони здоров'я Тернопільської ОДА Володимир Богайчук у своєму виступі зазначив, що пишається тим, що є випускником ТДМУ.

— Мені надзвичайно приємно цього святкового дня бути разом з вами. Адже це моя альма-матер, тут присутні мої вчителі. Тому з впевненістю кажу, що ви, дорогі першокурсники, зробили правильний вибір. У ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського створені прекрасні умови для того, щоб, оволодівши знаннями, ви стали

один з епіцентрів боротьби за незалежність України. Тернопілля дало Україні легендарних Українських Січових Стрільців, воїнів Української Галицької армії. Саме цього дня, 31 серпня 1919 року, УГА під проводом генерала Кравса вибила більшовиків з Києва. Воїни УПА відзначали 31 серпня як День української зброї. Завдяки нашим героям маємо цю світлу днину. Бажаю вам щасливої долі на шляху до вашої мети, а вона в нас спільна — це справді та велика Україна, якій Господь відводить особливу місію. Впевнений, що ви житимете у квітучій модерній Україні. Будьте щасливими!», — побажав Василь Шкляр.

Проректор з науково-педагогічної роботи, професор Аркадій Шульгай під час урочистостей наголосив, що ТДМУ провадить активну міжнародну співпрацю з багатьма освітніми навчальними закладами. Укладено 73 міжнародні угоди про співпрацю та

ВІДКРИЛИ СТУДЕНТСЬКЕ КАФЕ ТА СПОРТИВНИЙ МАЙДАНЧИК

Смачно й недорого поїсти, поспілкуватися, провести тематичний вечір чи презентацію, zorganizувати невеличкий концерт для друзів можуть студенти Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського у студентському кафе, яке відкрили на вулиці Живова, 5 (гуртожиток №1). В ньому одночасно може перебувати 48 осіб. З вересня він прийняв своїх перших відвідувачів, серед яких були не лише студенти, а й представники адміністрації ТДМУ та студентського самоврядування. Тут молодь завжди зможе посмакувати смачною випічкою

власного виробництва, випити філіжанку запашної кави чи горнятко чаю.

Ректор ТДМУ, професор Михайло Корда запропонував студентам подавати свої пропозиції щодо декорування стін та приміщення студентського кафе. Свої творчі ідеї та бачення юнаки та дівчата можуть адресувати в Центр виховної роботи та культурного розвитку ТДМУ (директор – Марта Руденко). Сюди ж вони можуть звертатися, якщо в них виникло бажання zorganizувати той чи інший захід.

Графік роботи кафе – 16.00-20.00. У разі організації заходів години

роботи та інші моменти узгоджуватимуть індивідуально.

Цього ж дня також відбулося відкриття оновленої студентської їдальні, де студенти можуть за доступними цінами купити собі смачні й корисні страви. Меню доволі розмаїте: холодні закуски (яйце під майонезом, буряк маринований, салат з капусти, салат овочевий, салат з буряка, морква по-корейськи, салат з філе курки й овочів), перші страви (борщ червоний, суп з грибами, суп картопляний з горохом), другі страви (січеник, смажене філе курки, плов з яловичиною, налисники із сиром і сметаною, сирники зі сметаною, біфштекс рублений з цибулею, зрази рублені, вареники з картоплею та сметаною, деруни зі сметаною, пельмені з маслом, відбивна зі свинини, смажене філе хека, котлета по-київськи), гарніри (варений рис з овочами, гречана каша, варені макарони, картопляне пюре, картопля фрі, гриби в сметанному соусі).

Ректор ТДМУ, професор Михайло КОРДА ознайомлюється з облаштуванням спортивного майданчика

ною, сирники зі сметаною, біфштекс рублений з цибулею, зрази рублені, вареники з картоплею та сметаною, деруни зі сметаною, пельмені з маслом, відбивна зі свинини, смажене філе хека, котлета по-київськи), гарніри (варений рис з овочами, гречана каша, варені макарони, картопляне пюре, картопля фрі, гриби в сметанному соусі).

Одночасно в їдальні поснідати, пообідати чи повечеряти може 60 осіб. Працює заклад харчування до 19.00 у робочі дні.

Окрім того, на території студмістечка на вулиці Живова для занять спортом (міні-футбол, волейбол) облаштували майданчик, закупили відповідний інвентар.

«Зараз впорядковуємо прибудинкову територію гуртожитку №3. Біль

шого буде встановлено майже 12 вуличних тренажерів, щоб у вільний від навчання час студенти мали можливість підтримувати фізичну форму. Єдине прохання – добре вчиться, будьте активними й використовуйте кожну хвилину для вдосконалення», – звернувся Михайло Корда.

Вхід до кафе та їдальні для студентів ТДМУ відбувається за наявності студентського квитка чи перепустки для тих, хто живе у гуртожитках. Щодо спортивного майданчика, то відповідальними за заняття на ньому є тренери тренажерної зали, в яких можна буде погодити графік тренувань та отримати ключ.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

ТДМУ ПОСІВ ПЕРШЕ МІСЦЕ В УКРАЇНІ ЗА КІЛЬКІСТЮ ПЕРЕМОЖЦІВ У ПРЕДМЕТНИХ ОЛІМПІАДАХ

Нещодавно Департамент вищої освіти Міністерства освіти і науки України оприлюднив підсумки результатів проведення Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальних дисциплін і спеціальностей 2017-2018 навчального року. Згідно з даними, поданими в наказі МОН, перше місце серед усіх закладів вищої освіти в Україні посів Тернопільський державний медичний університет імені І.Горбачевського.

Щороку в предметних олімпіадах всеукраїнського рівня бере участь понад 10 тисяч юнаків і дівчат різних вишів нашої країни. Загалом в скарбниці ТДМУ цього року 22 перемоги в предметних олімпіадах. Серед них – сім перших місць, вісім других і сім третіх. Ці результати красномовно засвідчують, що в нашому медуніверситеті студенти отримують гідну вищу медичну освіту.

Ще раз згадаємо наших переможців, які доклали чимало зусиль і праці, щоб відстояти честь університету. Один з них – тепер уже шестикурсник медичного факультету Ігор Стецюк, який виборов перше місце в олімпіаді з навчальної дисципліни «Онкологія». Конкурс відбувся на базі Тернопільського обласного клінічного онкологічного диспансеру на кафедрі онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини ТДМУ 26-27 квітня 2018 року.

Перше місце у другому етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Хімія» для спеціальностей технологічних, інженерно-будівельних, транспортних, екологічних, медичних, аграрних і ветеринарних вищих навчальних закладів 23-26 квітня 2018 року посіла тоді ще студентка першого курсу ТДМУ Оксана Рега.

ТДМУ вкотре довів те, що тут усі

мають рівні можливості для навчання, втілення своїх талантів, ідей і прагнень. Своєю перемогою у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з латинської мови та основ медичної термінології, яка відбулася 26-27 квітня 2018 року в Українській медичній стоматологічній академії (Полтава), порадував представник факультету іноземних студентів Nana Kwame Appiah Nkansah Dennis.

На базі навчально-наукового інституту морфології ТДМУ 19-20 квітня 2018 року відбувся II етап Всеукраїнської студентської олімпіади з професійно орієнтованої дисципліни «Анатомія людини». За призові місця тоді змагалися 37 студентів з різних медичних вишів України. Перше місце посіла студентка нашого університету Юлія Правак.

Ще одна олімпіада, яка відбулася на базі ТДМУ 12-13 квітня 2018 року, принесла нам перемогу. Тоді в другому етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з «Ендокринології» за результатами всіх виконаних завдань упродовж чотирьох турів перше місце посіла наша Тетяна Сімора.

Абсолютним переможцем Всеукраїнської студентської олімпіади з професійно-орієнтованої дисципліни «Патоморфологія», яку провели в нашому університеті 29-30 березня 2018 року на базі кафедри патологічної анатомії із секційним курсом та судової медицини, стала Наталя Бойко.

Двоє наших випускниць, а під час участі в олімпіаді шестикурсниць, поповнили скарбничку перемог ТДМУ двома призовими місцями. Вони представляли наш університет 29-30 березня 2018 року на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з педіатрії, яка відбулася

на базі Національного медичного університету імені О.Богомольця. Перше місце здобула наша студентка – Наталя Олійник, а інша репрезентантка ТДМУ Ніна Лопуга виборола 3 місце.

Другі місця в предметних олімпіадах 2017-2018 навчального року здобуло вісім наших студентів. Серед них у травні цього року свій заслужений диплом другого ступеня з дисципліни «Інфекційні хвороби» отримав Максим Коваль. Олімпіада була проведена на базі ка-

була однією з найкращих під час олімпіади з акушерства та гінекології, яка відбулася в Івано-Франківському національному медичному університеті.

17-18 травня 2018 року в Одеському національному медичному університеті відбувся II етап Всеукраїнської студентської олімпіади з фізіології. Диплом другого ступеня журі присудило Юлії Гранчук.

У Буковинському державному медичному університеті 25-27 квітня 2018 року під час Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Медицина біологія» друге місце виборола студентка тепер уже другого курсу медичного факультету Аліна Дяденчук.

На базі Національного медичного університету імені О.Богомольця 5-6 квітня 2018 року відбувся другий етап Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Хірургія». У цих змаганнях відмінні знання та добрі практичні навички продемонстрував тепер уже наш випускник Любомир Данилюк, за що отримав диплом другого ступеня.

У II турі Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Медицина хімія» 12-13 квітня 2018 року друге місце в наполегливій боротьбі виборола студентка Оксана Рега.

Також сім третіх місць вибороли наші студенти. Зокрема, Анастасія Стельмах тепер є володаркою диплома третього ступеня Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни «Гістологія,

федри інфекційних хвороб Одеського національного медичного університету.

Студентка вже тепер шостого курсу медичного факультету ТДМУ Наталя Закернична виборола друге місце в олімпіаді з психіатрії, яка відбулася 25-27 квітня 2018 року на базі Харківського національного медичного університету.

Другою серед 38 учасників стала наша студентка Тетяна Стахів під час II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з патологічної фізіології. Свої знання молоді люди продемонстрували 19-20 квітня 2018 року в Запорізькому державному медичному університеті.

Також друге місце отримала студентка ТДМУ Ірина Кулініч. Вона

цитологія, ембріологія», яка відбулася на базі Української медичної стоматологічної академії 17-19 квітня 2018 року.

12-13 квітня 2018 року студент тоді ще п'ятого курсу медичного факультету Роман Боймиструк у Всеукраїнській олімпіаді з навчальної дисципліни «Соціальна медицина та організація охорони здоров'я» виборов третє місце.

Тепер уже випускниця ТДМУ Ілона Ремезюк 29-30 березня 2018 року під час олімпіади зі спеціальності «Стоматологія» здобула третє місце.

Третій результат показав Олег Кривий під час II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади серед студентів медичних університетів з оперативної хірургії та топографічної анатомії, який відбувся 18-20 квітня 2018 року в Буковинському медуніверситеті.

У II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни «Медицина надзвичайних ситуацій» серед студентів медичних університетів і медичних інститутів студент медичного факультету Роман Тарасюк у напруженій боротьбі здобув III місце.

Третє місце з медичної генетики також у нашій студентки Ольги Стельмах. II етап Всеукраїнської студентської олімпіади з цієї дисципліни відбувся 16 квітня 2018 року.

Адміністрація ТДМУ пишається своїми студентами та висловлює щире подяку наставникам вищезгаданих переможців за їх підготовку до участі в предметних олімпіадах, де вони змогли показати високі результати.

Бажаємо молодій зміні та їхнім учителям успіхів, всляких гараздів, нових досягнень!

Прес-служба ТДМУ

ВСТУПНА КАМПАНІЯ-2018: ОСОБЛИВОСТІ, УРОКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Гаряча пора вступної кампанії завершилася й наш університет підсумовує її результати. Цього року вона вирізнялася деякими особливостями. Новації, звісно, не оминули й медичних вишів. Головне нововведення в тому, що МОН України цього року ввело обмеження на прохідний бал з профільних предметів – біології та хімії, що позначилося на кількості охочих вступити до нашого вишу. Хоча запит абітурієнтів на медичні спеціальності традиційно залишається високим. Усі деталі з'ясовували у відповідального секретаря приймальної комісії Тернопільського державного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського, доцента Григорія ЗАГРИЧУКА.

– Григорію Ярославовичу, цього року мінімальна кількість балів зі вступних випробувань, з якими вступника допускають до участі в конкурсі на основі повної загальної середньої освіти для спеціальностей 221 «Стоматологія», 222 «Медицина», 228 «Педіатрія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», встановлена на рівні не менше, ніж 150 балів з другого та третього конкурсних предметів. Як це вплинуло на хід самої вступної кампанії та головне – на якість «отриманого» першокурсника?

– Якщо порівняти прохідні бали на місця державного замовлення минулого та нинішнього року, то в нашому виші вони, по суті, не змінилися (173,9 та 173,1 відповідно), тобто нашими першокурсниками були і є абітурієнти з високим прохідним балом. Стосовно контрактної форми навчання, ситуація дещо інша: зменшилася загальна кількість поданих заяв, а майже 14% абітурієнтів було відмовлено в прийнятті заяв і включенні їх у рейтинговий список саме через те, що з конкурсних предметів вони не набрали 150 балів ЗНО. Щодо того, чи вийде добрий студент і лікар з абітурієнта з високими балами ЗНО, можна мовити хіба в процесі навчання, особливо, порівнюючи результати з показниками успішності студентів минулих років. Однак існує інший бік медалі, на який варто зважувати на майбутнє. За нинішніх умов виходить так, що абітурієнт з результатами ЗНО з української мови 120 балів, з біології та хімії – по 150 допускається до участі в конкурсі, а той абітурієнт, який отримав, наприклад, 180 балів з української мови, 190 – з біології, а з хімії – 149, вже ні. Але ж чи можуть відігравати таку доленосну роль 1-2 чи навіть більше балів? До того ж ре-

зультати ЗНО з хімії чи математики не є істиною в останній інстанції для визначення здатності абітурієнта стати хорошим лікарем. Можливо, варто зменшити «пориг» з третього предмету до 140 чи, може, й 135 балів або ж враховувати загальний конкурсний бал, і якщо він в абітурієнта високий – допускати до участі в конкурсі. Тобто «пориг» має право на існування, але він мусить бути гнучкішим, особливо – для мотивованих абітурієнтів. Бо, як свідчить досвід нинішнього ЗНО, багато випускників втратили один чи два бали з хімії лише через те, що технічно не змогли перенести правильні відповіді зі свого буклета у бланк. Така технічна неточність позбавила їх можливості реалізувати свою мрію про опанування медичної професії. Отож, чи вийде з успішного абітурієнта гарний лікар, однозначно відповісти важко. Бо навіть випускник вишу з дипломом з відзнакою не завжди стає майстром лікарської справи. Адже, наприклад, вивчити техніку виконання апендектомії з підручника набагато легше, ніж власноруч провести операцію, а успішно це може зробити лише певний відсоток лікарів.

– На скільки скоротилися чи збільшилися обсяги набору студентів за держзамовленням цього року?

– Цьогоріч нам збільшили обсяги державного замовлення підготовки лікарів (з 200 до 250 місць), але частина з них залишилася вакантними (4,8%), через те, що особи, які пройшли конкурс, не принесли оригіналів документів. Деякі з цих місць ми заповнили абітурієнтами, яким надано пільги для вступу, і в такий спосіб вийшли на друге місце серед медичних вишів України за виконанням обсягів держзамовлення. Проте сім місць було втра-

чено. Так само ми на другому місці в Україні за обсягом набору на контрактну форму навчання на спеціальність «медицина», хоча він виявився майже вдвічі меншим, ніж торік. До речі, нинішнього року ми скористалися перевагами автономізації вишу та створили окрему небюджетну конкурсну пропозицію за лікарськими спеціальностями на місця контрактної форми навчання з іншими конкурсними предметами на вибір (хімія або історія України), але також з вимогою не менше 150 балів ЗНО.

– Географія абітурієнтів з роками розширюється?

– Так. Свої документи до ТДМУ цьогоріч подали мешканці усіх областей України. Це свідчить про авторитет і зростаючу популярність нашого університету.

Серйозно готуватися до вступу у медичний виш школярі розпочинають заздалегідь, адже вони повинні успішно скласти ЗНО та набрати щонайменше 150 балів.

Ми опитали абітурієнтів, що вони знають про ТДМУ. Відповіли, що були добре поінформовані про правила вступу 2018 року, мали достатню інформацію про Тернопільський державний медичний університет та вступну кампанію. Основну інформацію абітурієнти черпали з офіційного сайту ТДМУ, ЗМІ, сторінки у Фейсбуці.

Підсумовуючи відповіді на запитання «Звідки Ви дізналися про ТДМУ?», на першому місці традиційна порада від батьків, рідних, друзів, знайомих, вчителів, на другому – такі інформаційні ресурси, як Інтернет, соціальні мережі, ЗМІ.

Цьогоріч ТДМУ двічі організував для старшокласників Дні відкритих дверей. Їх відвідало 15% опитаних абітурієнтів. Найбільше їм запам'яталася атмосфера, яка панувала під час зустрічей з керівництвом вишу, деканами факультетів, вразили музей анатомії та екскурсія у морфологічний корпус, студентський майстер-клас з надання першої допомоги.

Основним для аналізу відповідей було запитання «Чому обрали саме ТДМУ?». Серед найціка-

віших такі відповіді: «багато рідних, друзів тут навчалось/навчається, їх відгуки позитивні», «тут навчалися мої батьки», «тут високий рівень навчання, є можливість себе реалізувати», «це хороший університет з потужною базою, престижний, один з найкращих в Україні», «ТДМУ веде активну співпрацю з іноземними університетами, є можливість навчання за кордоном», «я завжди планував тут вчитися», «дуже подобається місто Тернопіль».

Відповіді на запитання «Що впливає на вибір ВНЗ?» дають можливість керівництву вишу визначитися щодо того, які вектори розвитку нашого університету, позитивний імідж надалі, набувати більшої престижності у суспільстві, бути обраним випускниками у майбутньому.

– Де знайти успішного абітурієнта?

– Варто зауважити, що вступна кампанія розпочинається ще заздалегідь, навіть за кілька років. Щоб знайти свого абітурієнта, проводимо профорієнтаційну роботу в школах. Цього року розгорнули широке інформування в засобах масової інформації. До слова, в Україні вже апробовано тести загальних здібностей для випускників шкіл, які допомагають визначити рівень розуміння ними тексту, здатність до абстрактного, логічного та математичного мислення. Але вони чомусь припадають пилом, тому й доводиться орієнтуватися на 150 балів з хімії, які за бажання можна здобути, «визубривши» матеріал. У наш час нагромадити знання – не проблема, головне (а особливо в лікарській професії) вміти їх використати. Взагалі ж процес підготовки абітурієнта починається зі старших класів школи. Тому наш університет налагодив співпрацю з Тернопільським медичним ліцеєм, де факультативні заняття спрямовані на медичні предмети – анатомію, фізіологію, латину тощо. Ось уже кілька років поспіль ліцеїсти знайомляться з навчальним процесом в університеті, аби зрозуміти, куди вони потраплять після вступу. До того ж наші викладачі проводять з ними заняття. Це хороший метод профорієнтації, тому в наших правилах прийому передбачено, що за однакової кількості набраних балів перевагу буде надано саме випускникам ліцею.

Лариса ЛУКАЩУК

Григорій ЗАГРИЧУК – відповідальний секретар приймальної комісії ТДМУ, доцент

Вважаю за доцільне залишити право медичним вишам самостійно вирішувати кількість «порогових» балів для участі в конкурсі з третіх конкурсних предметів (на вибір абітурієнта) на місця державного замовлення та на контракт (на випадок, якщо їх не буде знизено взагалі). Плануємо вийти з такою пропозицією під час обговорення нових Умов прийому на наступний рік, які поки що опрацьовує Міністерство освіти та науки України.

– Які результати щодо набору студентів на нову спеціальність в ТДМУ – «парамедик»?

– Цьогорічна вступна кампанія в нашому виші вирізнялася започаткуванням пілотного проекту з набору на освітню програму «Парамедик» (по 25 місць за державним замовленням і на контракт), на які надійшло 214 заяв (для порівняння: на освітню програму «Се-

ОБ'ЄКТИВ

Студенти медичного факультету:
Каріна ГУБСЬКА, Юлія ГАЛІНЯК, Яна ФЕЩЕНКО (ліворуч),
Ірина ПІДГАЙНА та Вікторія ДАНЧУК (праворуч)

Фото Миколи ВАСИЛЕЧКА

Професорові Василю Миколайовичу Василюку виповнилося 80. Його внесок у медицину вагомий – два навчальних посібники, 200 друкованих робіт, 10 патентів на винаходи, 3 авторських свідоцтва, 6 раціоналізаторських пропозицій. Понад 40 років свого наукового та професійного життя він віддав ТДМУ, зараз – професор кафедри біології, екології та методики їх викладання Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Т.Г. Шевченка. Сьогодні Василь Миколайович – в гостях у «Вітальні». Про далеке минуле, студентські роки та перші кроки становлення у професії він розповідає, не ховаючи емоцій, ділячись спогадами та найсокровеннішим.

«ДИТЯЧА ПАМ'ЯТЬ ЗБЕРЕГЛА, ПОВНІ ТРАГІЗМУ ТА БОЛЮ, КАДРИ ТОДІШНЬОГО ЖИТТЯ»

– Василю Миколайовичу, що найбільше запам'яталося з дитячих, юнацьких років?

– Народився я 1938 року в селі Новосілка, тепер – Заліщицького району. 1945 року пішов у перший клас. Мого батька – Миколу Дем'яновича, коли прийшли другі «совіти», призвали до лав радянської армії й служив він на Далекому Сході. 1947 року до нас прийшла звістка, що загинув він на війні з Японією. Моє дитинство випало на трагічний для нашої України час, у

Голова сілради викликав родичів розстріляних. Їх у тій же одежині, що й прийшли, сядовили на фуру та везли до Заліщик, а звідти вже відправляли на поселення у Караганду, Магадан, Воркуту... Дуже багато людей тоді вивезли з нашого села. Крім того, й поляки ненавиділи українців, а ті намагалися протистояти. Згодом і поляків виселили. Сорок сімей тоді повернули на їхню етнічну батьківщину, а коли я 1980 року разом з мамою відвідав Польщу, то колишні односельці, які ходили з нею до школи, запрошували нас на гостину.

– У ті часи наше дитинство не вирізнялося особливими розвагами – не було ні телевізора, ні радіоприймача. Про телефон лише чув, що є такий засіб комунікації, отож єдиним вікном у світ для мене стала книжка – з нею я міг подорожувати іншими країнами, більше дізнатися, насолоджуватися поезією, художніми творами великих письменників і поетів. Підручники з першого до четвертого класу я став постійним читачем бібліотеки, в мене були чудові вчителі, особливо запам'яталася Олена Микитівна, яка навчала нас німецької мови, я був у неї – одним

Василь ВАСИЛЮК з бабусяю, мамою та дружиною (1961 р.)

дев'ять років довелося стати живим свідком великого голоду. Без батька жилося важко – ні фінансової підтримки, ні морального захисту, як в інших моїх однолітків. Єдине, чим міг похвалитися, що завжди був найкращим учнем у класі, одним з перших приходив на заняття, бо школу вважав храмом науки. Що найбільше зафіксувала дитяча пам'ять? Яюсь у першому класі директор школи повів мене у третій клас, там деякі учні не хотіли вчитися й не знали таблицю множення. А я, першокласник, без напруги міг видати будь-який варіант. Зберегла дитяча пам'ять й, повні трагізму та болю, кадри з тодішнього життя. Яюсь виходимо на перерву, а перед будинком сілради – чимало покалічених мертвих односельців. Так представники радянської влади – «енкаведисти» розправлялися з тими, хто боровся за незалежність України. У нашому селі дислокувався цілий гарнізон цих нелюдів, які вночі виходили «на полювання».

з кращих учнів, до слова, і зараз продовжую вивчати цю іноземну мову. 1953 року, босий, голодний, у сукі-такій одежині, я прийшов до директора Каспрівської школи, а це треба було здолати пішки 12 кілометрів, бо ж автобуси тоді не ходили. В кишені у мене було свідоцтво лише з однією четвіркою. Він подивився на мої успіхи й чомусь сказав, що після закінчення школи скерує мене в Дніпропетровськ, у політехнічний інститут. Пригадую той час, це був рік смерті Сталіна, в школі оголосили траур, усі вчителі плакали, ридали. Узагалі ж навчання приносило мені велике задоволення, можливо, тому що педагогами були віддані своїй справі, талановиті, працелюбні, вони любили кожного учня як свого рідного, ніхто нас не лаяв. Наприкінці завершення навчання я ще з двома іншими учнями навіть був у претендентах на золоту медаль. Але ті медалі отримали діти працівників Заліщицького райкому партії. А ще це були роки,

Професор Василь ВАСИЛЮК:

собі слово, чого б мені не вартувало, стану лікарем, буду рятувати від хвороб людей. Хоча вітчим хотів, щоб я пішов у сферу торгівлі, директор школи скеровував в інститут лісового господарства, класний керівник, оскільки мені добре давалося навчання, також мала певні плани на мене. Мама одного дня каже: «Священик віддав свого сина вчитися на лікаря». І я замислився: а ким насправді мені стати? Щоправда, в дитинстві які лише професії не поселялися в моїй голові – як і всі діти, хотів бути пілотом, мріяв й про геологію. А ще хотів обрати таку професію, щоб не бути голодним, бо в ті часи мені завжди хотілося їсти. Хоча в душі розумів, що, крім знань і завзятості до навчання, в мене більше нічого немає. Мати ж усе повторювала: «Вчися, Василюку, бо як не будеш вчитися, то будеш кріпаком у колгоспі».

Яюсь перед першим вересня, щоб купити до школи зошити, ручки й інше шкільне начиння, ми з бабусяю зібралися до Чернівців. Спочатку йшли пішки до Дністра, на поромі переплели річку, потім сідали на потяг «Буковина» і так діставалися міста. А там продавали кури, яйця, аби мати копійку. І ось ідемо з бабусяю біля гуртожитку медичного інституту, а я й кажу: «От якби вдалося вступити сюди й жити в цьому гуртожитку». Бабуся у відповідь:

коли всіх агітували вступати до комсомолу, хто не хотів, тому ламали руки, били, кидали у підвали. Якщо з'ясували, що ти патріот України, незважаючи на хороші оцінки, скеровували у ФЗО. Були страшні репресії, особливо насаджувалася російська мова, освітянська сфера зазнала особливої русифікації. У школі в позаурочний час проводили концерти, якісь урочистості з нагоди відзначення чергових роковин жовтневої революції чи першотравневих святкувань, але пісні, вірші – все російською. Згадалося, як у другому класі мені вчителька поставила двійку за незнання мови агресора. Хіба я міг її знати, коли вдома всі розмовляли рідною мовою. Образа залишилася й донині.

«ХОТІВ ОБРАТИ ТАКУ ПРОФЕСІЮ, ЩОБ НЕ БУТИ ГОЛОДНИМ»

– Мріяли про фах лікаря змалку?

– Здається, що про лікарський фах у часи таких лихоліть простому хлопчині із села й думати не було сенсу. Та хіба хтось міг заборонити мені мріяти?! Як прийшло до мене рішення про вибір професії? В нас у селі мешкав самотній дідусь, який особливо любив дітей, а ми його поважали, для кожного з нього завше знаходився в кишені цукерок, міг пригостити яблуком, мовивши щось приємне дитині. І ось одного разу він замість води ковтнув оцтової есенції та зазнав тяжких мук, а згодом помер. Також я спостерігав, як багато було в селі старших людей з деформуючим остеоартрозом. Бабусиної сестри чоловік повернувся з Уралу з концтабору й на моїх очах, по суті, помирав від виразкової хвороби. Медичної ж допомоги ні в селі, ні в інших медзакладах ці хворі не могли отримати. На ті страждання людей я не міг дивитися. Тоді й дав

волі легко, я любив хімію, гістологію, біологію, філософію, історію. Фізіологія та анатомія людини давалися трохи важче, але моя наполегливість тут зіграла свою роль. Наш куратор Михайло Іванович Шевчук так опікав, запрошував після занять, аби ми освоїли анатомію, нікого не сварили, а лише допомагав. Мені дуже пощастило, бо всі, хто мене оточував, були золоті люди, уважні, чуйні, з готовністю допомогти будь-якої хвилини, до того ж – непересічні особистості. Вони до нас ставилися, як до своїх дітей. 1944 року, коли відкрили Чернівецький медичний інститут, більшість викладачів – професори, доценти прийшли з дипломами престижних університетів Європи, навчалися в Сорбоні, в Німеччині. Але маючи таку престижну освіту, вони були раді, що залишилися живі й не потрапили під колеса безжалюної сталінської машини, можуть зреалізувати себе як викладачі, отримавши шанс на наукове життя. В кожного з нас вони вкладали серце та душу. Особливий інтерес у нас, студентів, викликали лекції з фармакології, які читав професор Григорій Тимофійович Пісько, що також був куратором нашої групи, професорів Олени Іларіонівни Самсон, Володимира Адольфовича Триєра, Натана Борисовича Щупака та інших.

Шестикурсник Василь ВАСИЛЮК під час практики в Кіцманській райлікарні Чернівецької області (1960 р.)

«Яюсь дуже захочеш, то вступиш і житимеш у цьому гуртожитку». Бабусині слова справдилися через рік. Не отримавши медаль, мені довелося складати всі іспити, але отримав усі п'ятірки. Так я став студентом Чернівецького медичного інституту. Не уявляєте, яка це була радість для простого сільського хлопчини. Навчатися в медичному інституті на початкових курсах було до-

кроку. Згодом було бажання навчатися у Ленінградській військово-медичній академії. Але й воно минулося, я продовжив навчання в медінституті. Біохімія, мікробіологія були улюбленими предметами, вивчав із захопленням ці науки, сидів на першій лаві, ловив кожне слово викладача. І донині пам'ятаю всі маніпуляції, які провів сам. Особливо мені запам'ятався останній

«МАТЕРИНСЬКИЙ ЗАПОВІТ – РОБИТИ ЛЮДЯМ ДОБРО ПРОНІС КРІЗЬ УСЕ ЖИТТЯ»

курс і місто Кіцмань, де проходили субординатуру в районній лікарні. Петро Іванович – головний лікар – зробив так, щоб ми мешкали та харчувалися в лікарні, але натомість не мали права виходити надовго за межі медичного закладу. І всю ургентну та неургентну медичну допомогу ми надавали практично нарівні з лікарями. За чотири місяці такого стажування я багато освоїв, особливо з хірургії, травматології, терапії, акушерства. Відповідальність була дуже високою. Пригадую, якось увечері зібрався на танці до клубу, а головний лікар каже: «Повертайтеся та їдьте в передгір'я Карпат, там порізали лісника, в нього кровотеча, клапанний пневмоторакс». Їду туди, а далі машина не йде, бо в горах уже сніг, це було наприкінці вересня, і я болотами, снігами добрався. Поклали ми постраждалого на ноші й якось донесли до автомобіля, а відтак доправили до районної лікарні. Чоловік вижив, бо я надав медичну допомогу за всіма правилами. О шостій годині ранку вже був біля нього, описав історію хвороби, обстежив хворого й зробив все належне. Оскільки збирався бути хірургом, то в центральній районній поліклініці вів ще й прийом пацієнтів. Знав, що не маю права допустити помилку, поруч завжди були підручники, довідники, якими користувався. Нині молодь більше використовує різні гаджети, а в часи мого студентського життя потрібно було вистояти чергу в бібліотеці, щоб взяти книжку. Читав і найновіші медичні журнали. «Любіть книгу – джерело знань», «Знання – це сила» – гласили транспаранти у холі нашого інституту, і я донині люблю книгу, то для мене найвища цінність. І зараз усю потрібну мені інформацію черпаю з книг, поліграфічних видань, спеціалізованої літератури.

«ДНЮВАВ І НОЧУВАВ У ЛІКАРНІ, ПРИ МЕНІ ЗАВЖДИ БУЛО БАГАТО ПРОФЕСІЙНОЇ ЛІТЕРАТУРИ»

– Після закінчення інституту, де розпочалася ваша лікарська практика?

– Це був 1961 рік. Я закінчив навчання на лікувальному факультеті Чернівецького медичного інституту й мене скерували на роботу головним лікарем дільничної лікарні у село Королівка Борщівського району на Тернопілля. Щоправда, тоді я вже обрав собі супутницю життя, але

Професор Василь ВАСИЛЮК з колективом кафедри (2000 р.)

дуже хвилювався, чи її батьки погодяться на цей шлюб, бо я з простої родини, а батько моєї обраниці обіймав високу посаду – був секретарем райкому партії. Гадаю, якщо нічого не вийде, то просто викраду свою кохану й майнемо удвох на Донбас чи на Північ. Утім, усе склалося як належить, бо в цьому питанні мене підтримала майбутня теща, яка, до слова, зверталася до мене лише на «ви» й Василь Миколайович. Я її полюбив синівською любов'ю, бо завжди відчував таку підтримку та піклування, наче від рідної. Отож отримав я скерування й уже разом з дружиною почали освоювати професійну ниву. Хочу зауважити, що робота в сільській місцевості мала особливий, так би мовити, колорит, але як молодий спеціаліст я дуже переживав тоді, щоб не допуститися лікарської помилки. Тому і днював, і ночував у лікарні, при мені завжди були підручники, довідники, як і раніше, багато читав професійної літератури. Навів контакти навіть з директором аптеки, аби в разі якихось неточностей у написанні рецепта, виправити помилку. Відтак за три роки моєї лікарської практики не було допущено жодної ні тактичної, ні діагностичної помилки, вважаю це добрим результатом. Згодом розпочалася нова сторінка моєї терапевтичної практики, але вже на посаді лікаря-ординатора Тернопільського обласного госпіталю інвалідів Другої світової війни в місті Заліщики. Саме у цей період мене скерували на курси в Харківський інститут підвищення кваліфікації лікарів. Із захопленням ми слухали лекції майбутнього академіка НАМН України Любові Трохимівни Малої. Там я й «заразився» таким вірусом, який має назву «наука». Хоча, напевно, він поселився в мені ще з часів навчання в інституті, а тут оголосили доленосне для мене рішення – кафедра терапії Харківського інституту підвищення кваліфікації лікарів дає мені скерування в аспірантуру, також була рекомендація й від Терно-

пільського облздороввідділу. Ці два документи, а також статтю з газети «Радянська Україна» за 16 червня 1962 року, в якій йшлося про досягнення випускників Чернівецького медінституту та згадувалося й моє прізвище, я взяв і поїхав вступати до аспірантури. Але за конкурсом не пройшов, бо моє місце зайняв зять члена обкому партії. Пригадую, як один з членів комісії мене запитав: «Може, ви не хочете вступати до аспірантури, чи, можливо, наступного року?» На що я відповів: «Якби ви знали, як багато для мене цей рік означає». І мені запропонували вступити до клінічної ординатури, я погодився, з'ясувавши, що заняття відвідуватиму ті ж, що й аспіранти. Наукові дослідження, започатковані під час клінічної ординатури, заклали основу всіх моїх подальших розробок, зокрема, я досконало вивчив методи та способи лікування захворювань органів травлення, серцево-судинної системи та системи крові. Відтак мене скеровують на кафедру нормальної фізіології до Львівського медичного інституту, де на той час її науковці освоїли найновіші методики з ферментології. Моя наукова робота присвячена, власне, цій тематиці, зокрема, визначенню активності ферментів у хворих на печинку виразку. Я проводив гістологічні та гістохімічні методи дослідження біоптатів. Хоча минуло відтоді багато років, але пам'ять й донині зберегла душевну щедрість усіх, хто працював на цій кафедрі. Завідувач кафедри, професор Яків Давидович Склярів, мій наставник, керівник з освоєння цих методик, Лідія Миколаївна Карпенко та й інші працівники надзвичайно тепло зустріли мене, подарували набір реактивів, необхідну літературу, всі опубліковані праці з ферментології. За два роки я підготував та успішно захистив в Чернівецькому медінституті кандидатську дисертацію на тему: «Активність деяких цитоплазматичних ферментів (холінесстерази, моноамінооксидази, гістамінази) у хворих на виразкову хворобу та хронічний гастрит».

«ЗАВДЯЧУЮЧИ ПРЕПАРАТУ, ЗАХИСТИВ ДИСЕРТАЦІЮ»

– Життя було наповнене подіями, несподіваними пропозиціями, далекі відстані не відігравали тоді такої ролі, як, скажімо, тепер, коли молодь обмірковує, чи варто погоджуватися та яка з цього вигода. А в ті часи таких проблем не було. Ось повідомили, що є місце асистента в Киргизькому медичному інституті на кафедрі факультетської терапії в місті Фрунзе (нині – Бішкек). Незважаючи, що в мене малолітній син, я придбав квиток на літак. У цей райський куточок з'їжджалися колишні переселенці із Сибіру, люди шукали кращого місця для життя. Для мене ж цей період життя став своєрідним випробуванням на міцність, професійну зрілість. Окрім роботи в інституті, одночасно працював ще й в реанімаційному відділенні у столиці Киргизії в республіканській клінічній лікарні, консультував мешканців міста Фрунзе під час ургенції в санівіації. Але спочатку доля мені піднесла сюрприз: я винайняв

верга, дуже високого рівня, вже тоді активно розвивали тему генетики. Професор Казначеев читав неперевершені за своїм науковим наповненням лекції. Також мене зацікавили книжки з методології діагнозу, які принесли на кафедру його учні. Аби опанувати викладений у них матеріал і використати в клінічних дослідженнях, у мене пішло на це понад десять років і все, чого досягнув, виклав у власній статті «Основи клінічного мислення».

– Якій темі ви присвятили докторську дисертацію?

– Роботу над докторською розпочав ще 1969 року. Продовжував у 1970-х роках, коли вже повернувся в Україну та працював асистентом кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб Тернопільського медичного інституту. Це були, так би мовити, фрагментарні дослідження, підготовка до серйозної праці. Робота тривала навіть під час відпусток. Під керівництвом видатного вченого, члена-кореспондента АМН України, заслуженого діяча науки та техніки України, керівника науково-дослідного медико-токсикологічного центру Г.Т. Писька впродовж багатьох років вивчав вплив ето-

Василь ВАСИЛЮК на екзамені з академіком В.Х. ВАСИЛЕНКОМ з Москви (перший ліворуч), 1986 р.

квартиру, завів вугілля та написав дружині, щоб приїздила. Лише на сьому добу дісталася вона нашому помешканню, я зустрів її, сина та тещу, а сам зранку вже відбув на летовище, бо мав чотиримісячні курси підвищення кваліфікації в Новосибірському медичному інституті. Отож бачилися ми лише півдобі. В Новосибірську я, звісно, відвідував курси, але треба було забезпечувати сім'ю, тож ще влаштувався лікарем на підстанцію швидкої допомоги «Затулінка», де згодом мене призначили головним лікарем. Наукове життя в Новосибірському медінституті, як кажуть, було ключем, там працювали багато визначних науковців, ректором був академік АМН СРСР, професор Ваїль Петрович Казначеев. Пригадую їхні наукові конференції, які відбувалися щочет-

ню на процес загоєння експериментальних ушкоджень шлунка на білих щурах і морських свинках. 1986 року підвищував кваліфікацію на кафедрі пропедевтики внутрішніх хвороб першої медичної академії ім. Сеченова та водночас виконував і певні дослідження майбутньої докторської дисертації «Гістоавтордіографія: вплив етонію на процеси регенерації слизової оболонки шлунка на білих мишах». Чотири рази мою докторську дисертацію не затверджували, бо не було рішення фармкомітету, а потім перед самим захистом мене викликали до Москви у фармкомітет захистити свій препарат Етоній. Так, завдячуючи препарату, захистив дисертацію. Це було 25 травня 1990 року, у вересні ж отримав диплом доктора наук.

(Продовження на стор. 8)

ЮВІЛЕЙ

11 вересня виповнюється 60 років завідувачу кафедри медичної реабілітації ТДМУ, професорові Ігорю Романовичу МИСУЛІ.

Вельмишановний Ігоре Романовичу! Сердечно вітаємо Вас з 60-літтям!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, успішно пройшли 37-літній трудовий шлях аспіранта, асистента, старшого викладача, доцента кафедри патологічної фізіології, завідувача кафедри екстремальної та військової медицини, а останні 17 років – завідувача кафедри медичної реабілітації.

Особливо цінуємо понад 16-літній період Вашої діяльності: спочатку проректором з навчальної роботи, а останні понад 6 років – першим проректором університету. На посаді проректора Ви проявляли новаторський підхід до організації наукового та навчального процесу, підготовки й виховання молодих спеціалістів, організовували впровадження у навчальний процес нових технологій навчання.

Свій великий досвід і науково-педагогічний потенціал Ви реалізуєте також як відповідальний секретар редакції журналу «Медична освіта», визнаного ВАК України, член спеціалізованої вченої ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій при Тернопільському державному медичному університеті імені І.Я.Горбачевського

го, член експертної ради Державної акредитаційної комісії України та методичної ради Центрального методичного кабінету з вищої медичної освіти Міністерства охорони здоров'я України, а останні роки також як науковий куратор універси-

тської бібліотеки, голова науково-методичної комісії з охорони здоров'я і соціального забезпечення при Міністерстві освіти і науки України.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як одного з найталановитіших випускників другого покоління, відомого в Україні вченого, висококваліфікованого клініциста-реабілітолога, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну

невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваша професійна та громадська діяльність відзначені знаком «Відмінник освіти України», медаллю Арсена Річинського, Почесними грамотами МОЗ України, Кабінету Міністрів України, Тернопільської обласної ради та обласної державної адміністрації, обласного управління охорони здоров'я, Тернопільської міської ради.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Ігоре Романовичу, міцного здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного щасливого життя.

Бажаєм успіхів великих у роботі й побільше творчих Вам натхнень. Нехай минають завжди всі турботи і хай приносить радість кожен день!
Ректорат і профком ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

14 вересня виповнюється 80 років ветеранові ТДМУ Павлові Кириловичу ШУСТЕРУ.

Вельмишановний Павле Кириловичу! Сердечно вітаємо Вас з 80-літтям!
У стінах університету Ви здо-

Колектив університету глибоко поважає й шанує Вас як досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Павле Кириловичу, доброго здоров'я, невичерпного життєвого оптимізму, добробуту, людського

тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

Бажаємо щастя, здоров'я і сили,
Щоб довгі літа плечей не схилили,
Щоб спокій і мир панували на світі,
Щоб радість знайшли Ви в онуках і дітях!
Ректорат і профком ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

були вищу медичну освіту, а згодом, після трьох років практичної лікарської роботи, успішно пройшли майже 10-літній трудовий шлях асистента кафедри патологічної анатомії.

Особлива сторінка Вашої діяльності – 12-літнє керівництво Тернопільським філіалом Чортківського медичного училища. Усім пам'ятна Ваша активна виховна та громадська діяльність, зокрема, головою профкому інституту.

ВІТАЛЬНЯ

(Закінчення. Поч. на стор. 6-7)
– Чому саме ця лікарська форма вас зацікавила як науковця та клініциста та яка його доля на нинішньому ринку фармпрепаратів України?

– Етоній як субстанцію синтезувала 1961 року на кафедрі біохімії Чернівецького державного медичного інституту доцент Лідія Миколаївна Денисенко. Його хімічні та фізичні властивості вивчив і захистив докторську дисертацію на цю тематику доцент кафедри фармакології Григорій Тимофійович Писько. Але до 1982 року етоній як субстанція для прийняття через рот не застосовувався.

Узагалі ж етоній – це нова лікарська форма для лікування захворювань шлунково-кишкового тракту. До мене ніхто етоній внутрішньо не застосовував, для цього в ті часи потрібно було рішення фармкомітету СРСР. Аби довести ефективність препарату була проведена величезна кількість досліджень на тваринах. Доклінічні дослідження проводили на кафедрах пропедевтики внутрішніх хвороб, операційної хірургії та топографічної анатомії в Тернопільському державному медичному інституті й Київському інституті харчової хімії

**ПРОФЕСОР ВАСИЛЬ ВАСИЛЮК:
«МАТЕРИНСЬКИЙ ЗАПОВІТ – РОБИТИ
ЛЮДЯМ ДОБРО ПРОНІС КРІЗЬ УСЕ ЖИТТЯ»**

Професор Василь ВАСИЛЮК із сім'єю відзначає 75-річчя від дня народження (2013 р.)

та технологій. Щодо фармакологічних властивостей, то етоній дуже дорогий, але ефективний лікарський засіб. Механізм дії етонію доволі розмаїтий. Він посилює заживлення ран, зокрема виразки, має антимікробні властивості, особливо ефективний проти грибків, підвищує синергічну дію антибіотиків та відновлює їхні ан-

тибактеріальні властивості. Знижує інтенсивність вільнорадикального окислення ліпідів. Стимулює утворення слизу в слизовій оболонці шлунка. Не токсичний, не ембріотоксичний, стимулююче впливає на специфічну реактивність організму. Має місцевоеанестезуючі властивості (інфільтраційна та провідникова анестезія). Виготовляли

пігулки етонію Тернопільська фармацевтика, «Львівфарм» і Дарницька фармацевтична фабрика (м. Київ). На жаль, ніні фінансові можливості не дозволяють, аби цей дівий препарат з'явився на фармацевтичному ринку України та був впроваджений у клінічну практику. Фармкомітет України не проти дати «добро» на виробництво етонію, адже всі необхідні документи підготовлені, проте перепустку на фарминок не так легко здобути.

«НАСНАГУ ДО ЖИТТЯ ДАРУЮТЬ МЕНІ ДІТИ Й ОНУКИ»

– На вашій життєвій дорозі було багато щасливих миттєвостей, а що вважаєте своїм головним досягненням?

– Джерело моїх життєвих сил – родина. Дружина, Олена Олександрівна, – мій найкращий

друг по житті та помічник у всіх починаннях. Окрім медичних досягнень, багато радісних миттєвостей, наснаги до життя дарують мені діти й онуки. Син Віктор пішов моїм шляхом – він лікар-ендоскопіст, к.м.н., донька Надія, крім медичного фаху, здобула ще й професію провізора й зараз керує аптекою. Моя гордість – онуки. Леонід, завдячуючи наставникам нашого університету, став хірургом і зараз працює на Рівненщині, Ярослав – юрист, маю вже й правнука Олексія, цього року в другий клас пішов. Хіба це не щастя!

– Яке головне кредо вашого життя?

– Ще в дитинстві мене мама наставляла: «Роби, Васильку, людям добро». Вже багато років, як її немає, але я не забуваю цей материнський заповіт, він кожної миті зі мною, це той дороговказ, якому слідую все життя.

Лариса ЛУКАЩУК

З ТАЛАНТОМ ОРГАНІЗАТОРА

11 вересня виповнюється 80 років ветеранові ТДМУ, багаторічному асистенту кафедри загальної хірургії, тепер – інспекторові навчального відділу Анатолію Івановичу ПАЛАМАРЧУКУ.

Вельмишановний Анатолію Івановичу! Сердечно вітаємо Вас з 80-літтям!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, а згодом, після двох років практичної лікарської роботи, громадської та виховної діяльності в альма-матер, успішно пройшли 55-літній трудовий шлях клінічного ординатора та асистента кафедри загальної хірургії.

Анатолій Іванович Паламарчук народився 11 вересня 1938 року у с. Святець Теофіпольського району Хмельницької області. 1955 року закінчив середню школу та вступив до Станіславського (тепер Івано-Франківський) медичного інституту. Після двох років навчання 1957 року перевівся в новостворений Тернопільський державний медичний інститут, який закінчив 1961 року (перший випуск). 1961-63 рр. працював хірургом Кушівської дільничної лікарні Полонського району, що на Хмельниччині, хірургом Тернопільської міської лікарні № 1. 1963-65 рр. – клінічний ординатор кафедри загальної хірургії Тернопільського медінституту, з вересня 1965 р. – асистент кафедри.

Тривалий час працював над науковою темою «Взаємозв'язок

Останні 18 років Ви поєднували педагогічну і наукову роботу з виконанням функцій помічника ректора та інспектора навчального відділу, де проявлялося Ваше вміння працювати з людьми, організаторський талант і великий досвід роботи в рідному університеті.

Усім пам'ятна Ваша активна участь у виховному процесі, в громадській діяльності, у створенні музею та книги про історію університету, а тепер, зокре-

ма, як заступник голови університетської комісії соціального страхування, один з організаторів асоціації випускників університету, активний дописувач газети «Медична академія».

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як одного з талановитих перших випускників, висококваліфікованого клініциста, досвідченого науковця, педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро

заслужують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Анатолію Івановичу, доброго здоров'я, невичерпного життєвого оптимізму, творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

Нехай добром наповнюється хата,
Достатком, щирістю
і сонячним теплом,
Хай буде вірних друзів в ній
багато,
Прихильна доля огорта
крилом!

**Ректорат і профком ТДМУ
імені І.Я. Горбачевського**

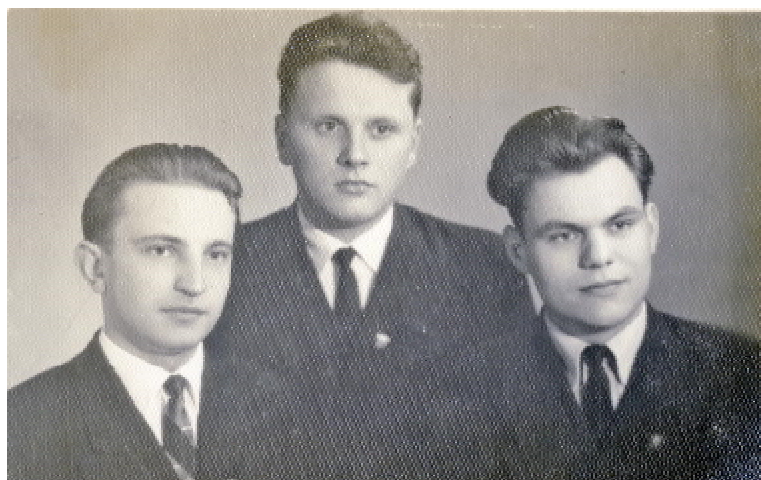
Мама Васирина Семенівна та тато Іван Антонович (1961 р.)

Аліса, Віталій та Анатолій ПАЛАМАРЧУКИ (1952 р.)

(Зліва направо): **однокурсники – Анатолій ПАЛАМАРЧУК, Станіслав ЯКИМЕНКО, Анатолій ЧУМАК на ціліні (1958 р.)**

(Зліва направо): **однокурсники – Анатолій ПАЛАМАРЧУК, Анатолій ДЕМЧИК, Анатолій ЧУМАК (1959 р.)**

Анатолій ПАЛАМАРЧУК керує хором четвертого курсу під час першого огляду художньої самодіяльності інституту (1959 р.)

Донька Оксана та син Іван (1974 р.)

Марія та Анатолій ПАЛАМАРЧУКИ в день одруження (1965 р.)

функції кори наднирників і печінки у хворих на тиротоксикоз до і після хірургічного лікування». Під керівництвом професора О.Н. Люльки впроваджував у

практику відповідні рекомендації щодо ведення передопераційного та післяопераційного періодів у хворих на тиротоксикоз. У подальшому брав участь у ви-

У колі рідних і друзів у день золотого весілля (2015 р.)

конанні планових наукових робіт кафедри з проблем хірургії органів травлення, лікування ран

та раневої інфекції, ендокринної хірургії.

(Продовження на стор. 10)

(Зліва направо): **онуки – Віктор, Юрій та Роман (2004 р.)**

З ТАЛАНТОМ ОРГАНІЗАТОРА

(Закінчення. Поч. на стор. 9)

З 1998 року як досвідченого викладача-методиста та організатора навчального процесу А.І. Паламарчука переведено на посаду асистента новоствореного курсу комбустіології і пластичної хірургії, де він працював до 2017 року, проводив наукові дослід-

Василь ЛІСОВИЙ, філософ, колишній політв'язень, і Анатолій ПАЛАМАРЧУК у Марійському духовному центрі в Зарваниці (2008 р.)

Виступає організатор ювілейних зустрічей однокурсників Анатолій ПАЛАМАРЧУК (2011 р.)

ження з проблем комбустіології та впроваджував у клінічну практику нові методи лікування опіків під керівництвом професора В.В. Бігуняка.

Асистент А.І. Паламарчук — автор і співавтор понад 60 наукових і методичних публікацій, співавтор винаходу та семи раціоналізацій.

Останні 18 років А.І. Паламарчук поєднував педагогічну та наукову діяльність на кафедрі з виконанням функцій помічника ректора університету та інспектора навчального відділу, де про-

явилось його вміння працювати з людьми, організаторський талант і великий досвід роботи в рідному університеті.

А.І. Паламарчук брав активну участь у виховному процесі, в громадській діяльності, створенні музею та книги про історію університету, а тепер як заступник голови університетської комісії соціального страхування, один з організаторів асоціації випускників університету. Активно співпрацює також з редакцією газети «Медицина академія».

Нагороджений орденом

«Знак пошани», медаллю «Ветеран праці», Почесним знаком «Відмінник вищої школи», двома Почесними грамотами

(Зліва направо): Василь ФАЙФУРА, Анатолій ПАЛАМАРЧУК, Юрій БОНДАРЕНКО за підготовкою експозиції музею історії університету (2013 р.)

Міністерства охорони здоров'я України, грамотами обласної державної адміністрації, обласної ради профспілок, численними грамотами та подяками ректорату університету.

Анатолій Іванович разом з дружиною Марією Михайлівною —

лікарем-терапевтом виховали сина Івана, який здобув інженерну освіту, доньку Оксану — англійського філолога. Невістка Оксана — терапевт, зять Борис має технічну освіту. Тішаться трьома онуками: Юрій вже інженер, а Роман і Віктор — студенти.

Колектив кафедри загальної хірургії вітає шановного Анатолія Івановича з 80-літтям, бажає міцного здоров'я, благополуччя, творчого натхнення та нових успіхів на благо нашого університету.

3 вересня виповнилося 80 років почесному професорові ТДМУ, багаторічному завідувачу відділу опіків очей, пластичної офтальмохірургії, кератопластики і кератопротезування Інституту очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П.Філатова НАМН України, докторові медичних наук, професору Станіславу Андрійовичу ЯКИМЕНКУ.

Вельмишановний Станіславе Андрійовичу! Сердечно вітаємо Вас з 80-літтям!

Колектив ТДМУ щиро шанує Вас як одного з перших найталановитіших випускників, почесного професора нашого університету, видатного вченого й клініциста-офтальмолога, відомого в Україні та за її межами.

Після закінчення Тернопільського державного медичного інституту та семи років практичної роботи офтальмологом в Узбекистані Ваша 50-літня наукова й лікувальна діяльність, трудовий шлях від аспіранта до професора пройшли в Інституті очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П.Філатова НАМН України. Впродовж 28 років Ви виконували функції вченого секретаря та заступника голови спеціалізованої

вченої ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій. Майже 30 років Ви реалізували свій великий досвід і творчий потенціал як завідувач відділу опіків очей, відновлювальної пластичної офтальмохірургії, кератопластики і кератопротезування, керівник Всеукраїнського офтальмологічного опікового центру, багаторічний член правління наукового товариства офтальмологів України, член редколегії «Офтальмологічного журналу», голова комітету з медичної етики інституту. Ви виконали майже 13 тисяч офтальмологічних операцій, зокрема, понад тисячу операцій кератопротезування, що є унікальним у світовій практиці. Серед вдячних пацієнтів — громадяни не лише України і держав СНД, а й багатьох країн близького та далекого зарубіжжя, що принесло Вам світове визнання.

Особливо цінуємо Вашу співпрацю з нашим університетом у процесі розробки методики застосування ксенокератоімплантантів у клінічній практиці.

Визнанням високого професіоналізму, наукового й клінічного авторитету свідчить обрання Вас членом Міжнародної асоціації з кератопротезування, почесним членом офтальмологічних товариств Болгарії та Китаю, присвоєння Кембриджським міжнародним біографічним центром почесного звання «Людина ХХ століття».

За сумлінну працю Ви нагороджені Почесними грамотами МОЗ і НАМН України, дипломом першого ступеня ВДНГ України, удостоєні премії імені В.П.Філатова.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Станіславе Андрійовичу, доброго здоров'я, невичерпного життєвого оптимізму, творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

Хай злагода буде, хай буде любов,
Хай тисячу раз повторяться знов
Хороші, святкові і пам'ятні дні,
Хай сонце всміхається Вам у житті!

Ректорат і профком ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

2 вересня виповнилося 80 років завідувачу кафедри травматології, анестезіології та військової хірургії Харківської медичної академії післядипломної освіти, докторові медичних наук, професору Вікторові Григоровичу РИНДЕНКУ.

Вельмишановний Вікторе Григоровичу!

Сердечно вітаємо Вас з 80-літтям!

Колектив ТДМУ щиро шанує Вас як одного з найталановитіших випускників першого покоління, видатного вченого та клініциста-ортопеда-травматолога, відомого в Україні й за її межами.

Після закінчення Тернопільського державного медичного інституту, двох років практичної роботи ортопедом-травматологом у Буцацькій ЦРЛ Тернопільської області, навчання в аспірантурі Харківського НДІ травматології та ортопедії імені професора М.І. Ситенка Ви пройшли понад 50-літній трудовий шлях від асистента Українського інституту вдосконалення лікарів до професора, керівника клініки складної травми Харківського НДІ імені М.І. Ситенка, керівника клініки політравми Харківської міської клінічної лікарні швидкої та невідкладної допомоги імені проф. О.І. Мещанінова, завідувача кафедри травматології, анестезіології та військової хірургії ХМАПО.

Ви стали одним з провідних спеціалістів у лікуванні хворих з військово-бойовою політравмою та надання

медичної допомоги пораненим у війні на сході України.

Окрема сторінка Вашої діяльності — чотирирічний період роботи в госпіталі Лівійської Джамахірії, яка відзначила Вас державною нагородою.

Особливо цінуємо Вашу співпрацю з нашим університетом у підготовці та підвищенні кваліфікації науково-педагогічних кадрів, проведенні наукових досліджень.

Ваша сумлінна праця відзначена Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР, численними грамотами й подяками керівництва інституту та академії.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Вікторе Григоровичу, доброго здоров'я, невичерпного життєвого оптимізму, творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

Нехай здоров'я, радість і достаток
Сипляться, немов вишневий цвіт,
Хай малює доля з буднів свято

**І дарує Вам багато літ!
Ректорат і профком ТДМУ імені І.Я. Горбачевського**

ЛЕСЯ КОСОВСЬКА: «В ПРОЦЕСІ РЕФОРМУВАННЯ ПСИХІАТРИЧНОЇ СЛУЖБИ МАЄМО ПАМ'ЯТАТИ НАЙПЕРШЕ ПРО ПОТРЕБИ ПАЦІЄНТА»

– Лесю Володимирівно, опишіть, будь ласка, стан надання психіатричної допомоги в нашому краї?

– За даними МОЗ, під наглядом психіатрів перебуває 2,7% населення України, тобто кожен 17-й. Але епідеміологічні дослідження свідчать, що протягом життя кожен третій українець має потребу звернутися до психіатра. Психіатрична служба Тернопільщини представлена трьома обласними психоневрологічними закладами. Це – Тернопільська обласна комунальна клінічна психоневрологічна лікарня та дві заміські психіатричні лікарні. Амбулаторну допомогу надають амбулаторно-поліклінічне відділення ТОККПНЛ та райпсихіатри ЦРЛ. У всіх цих закладах працює 79 лікарів-психіатрів. Щодо кадрового забезпечення, то якщо порівнювати його із загальнодержавними показниками, то область не повною мірою укомплектована фахівцями. Так, у п'яти районних лікарнях немає лікарів-психіатрів і це є чималою проблемою у контексті майбутніх реформ нашої служби, особливо – в налагодженні співпраці із сімейними лікарями. Чим привабити спеціаліста, якщо невелика зарплатня, відсутнє помешкання та інші стимули соціального забезпечення для молодих лікарів? Тому й маємо таку плінність кадрів, лікарі їдуть за кордон, влаштовуються у приватні клініки, де значно вищий рівень оплати праці. Звісно, ми щороку подаємо запити у відділ кадрів охорони здоров'я Тернопільської ОДА. Здається й проблем особливих не повинно бути, адже готують фахівців у нашому медуніверситеті. Сподіваємося, що цього року вакантні посади займуть лікарі-інтерни, а також ті, хто завершив навчання в інтернаті за спеціальністю «психіатрія» й нам вдасться у такий спосіб поліпшити кадрову проблему. Маємо надію, що саме молодий потенціал і стане рушійною силою реформування психіатричної служби, яка має свої особливості, але це тривалий еволюційний процес, що вимагає часу, енергії та коштів.

– З чого, на ваш погляд, варто розпочинати реформування?

– Розбудову системи охорони психічного здоров'я, вважаю, маємо розпочати із сімейної медицини. Бо ж хто краще, ніж сімейний лікар може знати пацієнта, його родину, спадкові чинники. Але для цього потрібно організувати навчання лікарів «первинки», які б могли надати психіатричну послугу на цьому рівні медичної допомоги. Продумати й такий аспект, як конфіденційність та збереження інформації про психічного хворого. Якщо розпочати ці нововведення вже зараз, це буде суперечити статті 6 Закону Украй-

– Як і всі галузі нашої охорони здоров'я, психіатрична служба стає на шлях реформування. Основне завдання на найближчі роки – переорієнтувати нинішню модель надання психіатричної допомоги хворим на охорону психічного здоров'я українців. Чи готові фахівці галузі до таких змін? Як правильно обрати орієнтири реформування психіатричної служби країни та нашого краю зокрема? І яких саме змін потребує галузь? Усі ці питання з'ясували в головного експерта управління охорони здоров'я облдержадміністрації за напрямом «психіатрія», заступника головного лікаря з психіатрії обласної комунальної клінічної психоневрологічної лікарні Лесі Косовської.

ни «Про психіатричну допомогу». Тому доки не врегульована нормативно-правова база, про співпрацю із сімейними лікарями мовити зарано. До слова, з цієї ж причини виникли й проблеми у пілотному проєкті, який стартував кілька років тому в чотирьох областях і мав на меті продемонструвати імплементацію досвіду німецьких колег у нашу систему надання психіатричної допомоги. Але не все заплановане вдалося зреалізувати саме через недосконалість української нормативно-правової бази.

Основною ж метою подальших змін має бути не скорочення ліжок чи намагання оптимізувати службу, це односторонній підхід, а вибудувати мережу позалікарняних закладів. Для цього нам потрібно налагодити постійну систематизовану опіку пацієнта різними службами – соціальною, амбулаторною, консультативними центрами. Маємо створити такі умови, щоб у центрі цих подій була головна дійова особа – люди з вадами психічного здоров'я. Ці люди мають не лише суто медичні проблеми, але страждають від соціальних негараздів – хтось втратив житло, родинні зв'язки, крім того, є потреба в тривалому лікуванні. Тому навіть закрити заклад чи перевести людину в інтернат – для нас це також нині проблема. Приміром, на території Тернопільщини маємо чотири будинки-інтернати, але в жодному з них немає вільного місця. Тому нині ці пацієнти все-таки під нашу опіку.

– Що має стати найголовнішим завданням реформ?

– По-перше, необхідно затвердити Національну державну програму, спрямовану на поліпшення психічного здоров'я українців. Аби керівництво країни все-таки зрозуміло, що психічне здоров'я – це є основа національної безпеки держави. І друге: психічно хворі – це повноцінні члени суспільства, такі ж громадяни нашої країни, яких потрібно не віддаляти від інших, а навпаки, інтегрувати в соціум. Це, на мій погляд, й буде стержневим завданням реформи. На медичному просторі нашої області створені чотири госпітальні округи, але кожний регіон має свої

особливості, тому маємо на них зважати. На вторинній ланці, окрім кабінету районного психіатра, розгорнемо для пацієнтів з невротичними розладами ліжка в стаціонарі, можливу психосоматичні відділення чи кілька ліжко-місць у терапевтичних відділеннях, але це, на мій погляд, доцільно та логічно. Реформа медичної галузі передбачає скорочення стаціонарних місць, тому наголос буде поставлений

на амбулаторну психіатричну допомогу. В оточуючих лікарнях усіх чотирьох округів Тернопільщини маємо налагодити такий вид допомоги, але не лише для пацієнтів з психіатричною патологією, а й невротичними розладами, створивши стаціонарне денне перебування. До того ж ми враховували й такий чинник, як наближення психіатричної допомоги до місця проживання пацієнта, тобто зручність доїзду, потенціал фахівців психіатричного профілю. Скажімо, в обласній психоневрологічній лікарні ми оптимізували нещодавно 25 психіатричних ліжко-місць і в найближчому майбутньому будемо вирішувати питання з управлінням соціального захисту, аби ці пацієнти могли мешкати в будинках-інтернатах. Чи найгостріше питання – фінансування. Психіатрична галузь завжди фінансувалася за залишковим принципом, але нині – нам виділяють мізер, це в межах 10 гривень на медикаменти. Тим часом на фармацевтичному ринку є широкий арсенал сучасних препаратів, які дозволяють у короткі терміни купувати гострі ста-

ни, важку симптоматику. На жаль, більшості хворих через безгрошів'я та неплатоспроможність їх родичів до цих ліків шлях закритий.

– Чи змінилися підходи у наданні психіатричної допомоги, враховуючи тривалі військові дії на сході України та пов'язане з цим збільшення кількості психологічно травмованих осіб як серед як учасників АТО, так і мирного населення?

– На базі Тернопільської обласної психоневрологічної лікарні створено Центр психологічної реабілітації учасників АТО. З початком військових дій на сході України тут пройшли лікування та реабілітацію 630 осіб. З обласного бюджету ми отримали кошти на медпрепарати не лише для учасників АТО, але й їхніх сімей. Центр реабілітації створили на базі одного з відділень медичного закладу, де надаємо допомогу психіатричним і неврологічним пацієнтам. Особливо, і ми в цьому переконалися, ці пацієнти потребують допомоги медичного психолога. Чимало колишніх бійців отримали психологічну допомогу за межами лікарні, щоправда, ми не володіємо цією статистикою. Але зрозуміло, що відновний процес таких пацієнтів – довготривалий, до того ж вони звертаються за допомогою в громадські організації, приватні центри, до волонтерів. Тому й ми налагодили тісну співпрацю з місцевими волонтерами. Вони нам телефонують, ми організували гарячу лінію, у будь-який час, навіть вночі, можемо прийняти потребуєчущих військових. Також за участі управління охорони здоров'я організували учасникам бойових дій проведення безкоштовного МРТ-обстеження. Щодо надання психологічної допомоги атовцям, то нині відчуваємо гостру потребу у спеціалізованій допомозі, яку мають надавати спеціально підготовлені фахівці медико-психологічної реабілітації з ухилом на реабілітацію осіб, що отримали бойову психологічну травму. На жаль, в Україні в нас наразі таких фахівців немає, але їх треба готувати. Ми спостерігаємо, як збільшується кількість пацієнтів з посттравматичним стресовим розладом, розладами адаптації, іншою психіатричною патологією, яка отримана під час виконання військового обов'язку. І кадрова проблема водночас зростає. Адже в нашій службі недостатньо медичних психологів, тому, вважаю, що на державному рівні потрібно організувати семінари, майстер-класи, тренінги для наших фахівців, які б проводили американські чи інші зарубіжні фахівці з досвідом лікування таких станів. Необхідно скеровувати на ці навчання спеціалістів з державних закладів

охорони здоров'я чи організувати їх стажування на базах зарубіжних закладів психологічної допомоги. На жаль, поки що ми обмежені рамками Бюджетного кодексу і не можемо самостійно збільшувати штат чи створювати нові посади, хоча дуже потребуємо таких спеціалістів. Сподіваємося, коли запрацює реформа й ми перейдемо у статус комунальних неприбуткових підприємств, керівництво нашого закладу зможе укомплектувати штат кваліфікованими та високопрофесійними психологами, психотерапевтами, яких нині нам не вистачає. Це важливо для лікування і учасників АТО, членів їхніх родин, і, звісно ж, наших пацієнтів з вадами психічного здоров'я. Взагалі цим категоріям недужих потрібна комплексна допомога – це медикаментозна лікування, реабілітація, психологічна та соціальна підтримка. І значну частину цих функцій нині покладаємо на медичних сестер, які, так би мовити, ближче до пацієнта. У сучасних умовах надання психіатричної допомоги роль медичної сестри займає значно вищі позиції: це і сестринська терапія, сестринська діагностика, і повноцінна участь медсестри в реабілітації хворого. І в процесі реформування психіатричної служби ми повинні обов'язково врахувати цей чинник, надавши їй статус повноцінного учасника лікувального процесу, а не помічника лікаря, як є тепер.

– Які ще аспекти потрібно врахувати, щоб переорієнтувати нашу систему надання психіатричної допомоги на європейську модель?

– Поза усяким сумнівом маємо подбати про юридичну захищеність лікаря-психіатра. На жаль, Закон України «Про психіатричну допомогу» прописаний лише для пацієнта, але це несправедливо. Судові позови з приводу діяльності психіатричних закладів і лікарів засвідчили, що жоден адвокат не візьметься їх захищати. Тому адміністрації закладів нині самотужки намагаються вирішувати питання юридичного спрямування із судовими органами. Поки що для нас єдино підмогою у цьому вимірі є співпраця з громадськими організаціями, куди входять пацієнти, їхні батьки та родичі, які допомагають захищати права і лікарів, і недужих. І ще один надважливий чинник на шляху реформування психіатричної служби – це подолання стигматизації психічно хворих пацієнтів у нашому суспільстві. Підтримка таких недужих повинна вийти за межі психіатричної клініки, а люди, які їх оточують, нарешті, зрозуміти, що це такі ж повноправні члени нашого суспільства, і наша місія – допомогти їм.

Лариса ЛУКАЩУК

